

פברואר 2026

תכנית ות"ת למלגות לבתר-דוקטורנטים מצטיינים בתחומים של חקלאות, מזון/תזונה, מגוון ביולוגי וביוקונברג'נס
(מחזור תשפ"ז)

רקע ומטרות התכנית

תכנית הדגל של ות"ת בקיימות ומשבר האקלים מתמקדת בשלושה תחומים: (1) אנרגיה והתמודדות עם שינויי האקלים (2) חקלאות, מזון/תזונה ושימור המגוון הביולוגי ושימוש מקיים במשאבי טבע, ו-(3) מדעי הים והמים. זאת מתוך הבנה כי מדובר בתחומים בהם מוערך כי השקעה תוספתית תביא לקפיצת מדרגה, תחזק את מיצוב האקדמיה הישראלית בחזית המחקר המדעי, ותקדם את מדינת ישראל למעמד של מובילה במציאת פתרונות להתמודדות עם משבר האקלים ועמידה ביעדי הפחתת פליטות גזי חממה וצמיחה בת קיימא.

תכנית המלגות לבתר-דוקטורנטים בתחומים של חקלאות, מזון/תזונה ומגוון ביולוגי נועדה לעודד ולסייע לדוקטורנטים מצטיינים לצאת להשתלמות בתר-דוקטורט באוניברסיטאות מחקר בחו"ל, במטרה להגדיל בטווח הארוך את קהילת החוקרים וחברי הסגל האקדמי בישראל בתחומים אלה.

בהמשך **להחלטת ממשלה מס' 173** ולהחלטות ות"ת מיום **2.7.2025** ומיום **17.9.2025**, עודכנה התכנית ובמסגרתה נוסף החל ממחזור זה מסלול ייעודי למתן מלגות בתחומים המשלבים ביולוגיה/רפואה והנדסה, וכן בתחום של ביולוגיה חישובית, בהתאם להגדרה של ביוקונברג'נס בהחלטת הממשלה האמורה (**העדכונים מודגשים בהמשך המסמך**).

מאפייני התכנית

- I. הזוכים בתכנית המלגות יבחרו על בסיס קריטריונים של מצוינות מדעית, באמצעות ועדות שיפוט שיורכבו ע"פ נהלי מל"ג/ות"ת.
- II. תכנית המלגות תופעל למשך חמישה מחזורים בשנים תשפ"ד-תשפ"ח. לעניין זה יודגש כי ההגשה של המחזור השלישי הינה בתשפ"ו, והפעלת התכנית הינה בתשפ"ז.
- III. ות"ת תמשיך ותשתתף במימון של עד 3 מלגות בתר דוקטורט דו-שנתיות במחזור בתחומים של חקלאות, מזון/תזונה ומגוון ביולוגי, ובנוסף תשתתף במימון של עד 4 מלגות במחזור בתחומים המשלבים ביולוגיה/רפואה והנדסה ובתחום של ביולוגיה חישובית. ועדות השיפוט אינן מחויבות לחלק את סך המענקים שנקבעו להן במכסת המחזור, במידה ואיכות המועמדים איננה עונה על דרישותיהן וציפיותיהן. עוד יצוין כי ועדות השיפוט אינן מחויבות להתחשב בסדר העדיפויות ששלח המוסד (ראה סעיף 1 ב"אופן ההגשה").
- IV. גובה המלגה יעמוד על \$120,000 למלגה דו-שנתית. בנסיבות בהן יבקש מועמד להפחית את גובה המלגה על מנת לאפשר לו לקבל מימון ממלגות וקרנות נוספות שאינן מכספי ציבור ישראלי, תוכל הוועדה לאשר מלגה חלקית. במקרה בו מועמד אחד או יותר יקבל/ו מלגה חלקית, תהיה רשאית הוועדה לאשר זוכים/ים נוסף/ים בהתאם לתקציב שיתפנה.
- V. כל מוסד יוכל להמשיך ולהגיש עד שני מועמדים במחזור בתחומים של חקלאות, מזון/תזונה ומגוון ביולוגי, ובנוסף עד 3 מועמדים במחזור בתחומים המשלבים ביולוגיה/רפואה והנדסה ובתחום של ביולוגיה חישובית.

תקופת המלגות

- המלגה תינתן לתקופה של שנתיים לכל היותר. הענקת המלגה בשנה השנייה מותנית בפעילותו האקדמית של המלגאי ובהעברת הדיווח על פעילות זו (ראה סעיף 1 ב"תנאים למימוש המלגה").
- יובהר כי האמור לעיל הינו בכפוף לסעיף 11 בכללי המועצה להשכלה גבוהה בדבר התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה, לעניין היעדרות בשל אירוע מזכה, וכן בהתאם לתיקון כללי זכויות הסטודנט כפי שנשלחו למוסדות ע"י המל"ג ביום 22.8.2018.

תנאים כלליים להגשת מועמדות

1. התמיכה מיועדת לבעלי אזרחות ישראלית או לבעלי מעמד של "תושב קבע".
2. המועמדים יוגשו למלגת בתר-דוקטורט לתקופה שלא תפחת משנתיים.
3. המועמדים טרם החלו את לימודי הבתר-דוקטורט וצפויים להתחיל את ההשתלמות בחו"ל במהלך שנת הלימודים העוקבת לזכייה במלגה (תשפ"ז), לתקופה שלא תפחת משנתיים.
4. יוגשו כמועמדים למלגה מועמדים שעד מועד ההגשה כבר יש להם מוסד מארח ומנחה או מועמדים שבעת מועד ההגשה עדיין אין להם מוסד מארח ומנחה, אך יוכלו להתארגן בנושא זה עד ה-1.9.2026 (ואז ידרשו להגיש את המסמכים הרלוונטיים).
5. המועמדים צפויים לקבל את הזכאות לתואר השלישי לא יאוחר מחצי שנה לאחר היציאה להשתלמות, ובעת תחילת השתלמותם לא יחלפו למעלה מחמש שנים ממועד קבלת התואר השלישי (חופשות לידה באורך של עד חצי שנה לא יכללו במניין השנים).
6. במשך תקופת ההשתלמות יקדיש המלגאי את מלוא זמנו לפעילות האקדמית באוניברסיטה בה הוא משתלם.
7. בהתאם להחלטת ות"ת מיוני 2021 המוסדות יפעלו לשדרוג, שיפור והקמת מערכות מחשוב, מידע ואיסוף נתונים באשר למלגה, לרבות מידע ומעקב אחר מועמדים וזוכים.
8. בהתאם למדיניות מל"ג/ות"ת בנושא שוויון מגדרי, יש לעשות מאמץ לגייס מספר שווה של נשים וגברים לתכנית. אם לא נמצאו מועמדות מתאימות, יתבקש המוסד להביא דברי הסבר נלווים.

אופן ההגשה

יודגש כי המועמדים יוגשו ע"י האוניברסיטה ולא באופן עצמאי.

להלן המסמכים הנדרשים להגשה:

1. רשימת המועמדים, מדורגים ע"פ סדר עדיפויות של האוניברסיטה (בהתאם [לטופס האקסל](#)). יש לדרג בנפרד את המועמדים בתחום הביקוונברג'נס).
2. דברי הסבר בנוגע לתהליך בחירת המועמדים בצירוף התחייבות חתומה ע"י הרקטור בנוגע לעמידתם בתנאי התכנית.
3. עבור כל מועמד (בקובץ PDF אחד, לא סרוק, בהתאם לסדר הסעיפים):
 - 3.1 [טופס](#) הגשה מלא וחתום על ידי המועמד.
 - 3.2 אישור קבלה להשתלמות בתר-דוקטורט מטעם המוסד הקולט. במידה ואין בידי המועמד אישור מתאים, יש להשלימו עד ליום 1.9.2026.
 - 3.3 מכתב מטעם המועמד המפרט ומנמק את התאמת תחום מחקרו לתחומי התכנית (עד חצי עמוד).

- 3.4 הצהרה חתומה מטעם המועמד, כי לקראת השלמת ההשתלמות בחו"ל יפנה למוסדות אקדמיים בישראל (אוניברסיטאות ומכללות אקדמיות), לרבות האוניברסיטה השולחת, בבקשה להצטרף כחבר סגל, וכי אם יקבל הצעה, יצטרף לאחד מהם כחבר סגל.
- 3.5 קורות חיים של המועמד (עד 2 עמודים, כולל פרטי קשר ופירוט אודות השכלה אקדמית, השתתפות בכנסים ומלגות/מענקים/פרסים, לא כולל פרסומים).
- 3.6 גיליונות ציונים לתארים ראשון, שני ושלישי (היכן שרלבנטי).
- 3.7 רשימת פרסומים הכוללת הפרדה בין מאמרים שפורסמו/התקבלו לפרסום, ומאמרים שהוגשו ונמצאים בשיפוט. נא להכניס קישורים למאמרים, היכן שניתן.
- 3.8 תקציר עבודת הדוקטורט (עד 5 עמודים באנגלית כולל תרשימים וגרפים, לא כולל ביבליוגרפיה), ותקציר באנגלית (עד 450 מילים).
- 3.9 תכנית המחקר להשתלמות הבת-דוקטורט (עד 5 עמודים באנגלית כולל תרשימים וגרפים, לא כולל ביבליוגרפיה), ותקציר באנגלית (עד 450 מילים).
- 3.10 שניים-שלושה מכתבי המלצה חתומים (באורך מקסימלי של עד 2 עמודים כל אחד) מאנשי אקדמיה בכירים המכירים את המועמד, ופרטים אודות הממליץ (תחום, מוסד וכו'), והקשר שלו עם המועמד. לפחות אחת מן ההמלצות תהיה ממנחה הדוקטורט. ההמלצות לא יהיו בנות יותר משנתיים.
- 3.11 מכתב המלצה מהמנחה העתידי לבת-דוקטורט, אם כבר ידועה זהות המנחה (עד 2 עמודים).
- 3.12 פירוט מלא אודות מקורות מימון נוספים כגון שכר ו/או מלגה נוספת. על מנת להבטיח מניעת כפל תקצוב, יודגש כי במקרים בהם זכה המלגאי במלגות או במענקים שמקורם בתקצוב ציבורי ישראלי, בנוסף למלגה זו, יהיה עליו לבחור במלגה או במענק אחד בלבד.
- 3.13 התחייבות חתומה מטעם המועמד לעמידה בתנאי התכנית.

המועד האחרון להגשת תיקי המועמדים הכוללים את כל המסמכים המוזכרים לעיל, הינו 1.6.2026.

ההגשה תעשה דרך [המערכת הממוחשבת להגשת מלגות](#) בתיקיה "מלגות לבת-דוקטורנטים מצטיינים בחקלאות, מזון/תזונה ומגוון ביולוגי וביוקונברג'נס". לשאלות, ניתן לפנות לרכז/ת המלגות במוסד האקדמי.

תנאים למימוש המלגה

1. בהתאם להחלטת ות"ת מיום 25.9.2024, בתום כל שנה אקדמית יידרשו המוסדות, שמועמדיהם זכו במלגה, לבצע מעקב אקדמי אחר הזוכים. תהליך זה יחליף את הגשת הדו"חות השנתיים לות"ת עבור כל המלגאים הפעילים באותה שנה אקדמית, כפי שהיה נהוג בעבר.
 - הדו"ח האקדמי יועבר על ידי המוסד לחבר סגל אקדמי בכיר בתחום המחקר הרלוונטי אשר יבדוק אותו. בתום בחינת הדיווחים של כל המלגאים מהמוסד באותה שנה, ישלח המוסד פירוט שמות המלגאים הממשיכים והמסיימים (כולל מידע רלוונטי בנוגע להפסקת לימודים, סיום לימודים, חל"ד, חל"ת וכיו"ב), וכן אישור שבוצע מעקב אקדמי כאמור לעיל, כולל פרטים אודות חבר הסגל הבכיר שבדק את הדו"ח.
 - לצורך ניטור ובקרה, רשאי הצוות המקצועי במל"ג/ות"ת לבקש מן המוסדות סיכום של תהליך המעקב האקדמי.
2. דיווח תקציבי: בתום כל שנת לימודים יגיש המוסד דיווח כספי, בהתאם להנחיות אגף התקצוב של ות"ת, על התשלומים שהועברו לכל המלגאים הפעילים בשנת הלימודים הנוכחית, בכל שנות המלגה. הדיווח יהיה חתום על ידי מנהל הכספים

של האוניברסיטה, ועל סמך דיווח זה תעביר ות"ת לאוניברסיטאות, בסוף שנת הלימודים, את כספי המלגות בגין השנה כולה עבור כלל המלגאים.